

2023/2079(INI)

20.9.2023

MNENJE

Odbora za ustavne zadeve

za Odbor za pravne zadeve

o ustreznosti predpisov Evropske unije ter subsidiarnosti in sorazmernosti –
poročilo o boljši pripravi zakonodaje za leta 2020, 2021 in 2022
(2023/2079(INI))

Pripravljavec mnenja: Jacek Saryusz-Wolski

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za ustavne zadeve poziva Odbor za pravne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da je Parlament v letu 2020 uradno prejel 134 prispevkov v skladu s Protokolom št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, od tega 13¹ obrazloženih mnenj nacionalnih parlamentov²; ugotavlja, da se je število predloženih obrazloženih mnenj v letu 2021 povečalo na 24 od 227 prispevkov; opaža, da se je tudi skupno število prejetih mnenj povečalo z 255 v letu 2020 na 360 v letu 2021, kar je posledica večjega števila predlogov Komisije; poudarja, da je treba oceniti razlike v pristopu med državami članicami in spodbujati širšo udeležbo vseh nacionalnih parlamentov v postopku odločanja;
2. meni, da bi morala zakonodaja ustrezati svojemu namenu ter biti uravnotežena, jasna, pregledna primerna za prihodnost in celovita, da bi koristila državljanom in deležnikom;
3. opozarja na izjemen pomen parlamentarnega nadzora v zakonodajnem postopku Unije in ponovno poziva k pravici Parlamenta, da daje politične predloge;
4. poudarja, da je boljša priprava zakonodaje osrednji del „vse tesnejše Unije“ in cilj, skupen vsem institucijam EU; ponovno poudarja, da so ustreznost predpisov, subsidiarnost in sorazmernost ter preglednost, odgovornost in sodelovanje med institucijami, državami članicami, državljani in deležniki, ki zagotavljajo popolno spoštovanje vseh temeljnih evropskih vrednot, bistveni predpogoji za demokracijo EU;
5. poudarja vlogo, ki jo imajo nacionalni parlamenti pri oblikovanju politik in zakonodaje EU, kot je določeno v Protokolu št. 1 k Pogodbi o delovanju Evropske unije; poziva Komisijo in sozakonodajalca, naj podprejo dejavno sodelovanje nacionalnih parlamentov v zakonodajnem postopku EU; meni, da bi morali načeli subsidiarnosti in sorazmernosti (člen 5 Pogodbe o Evropski uniji) ostati vodilni načeli pri razvoju politik EU in držav članic na področjih deljene pristojnosti, pri čemer bi morala biti prizadevanja EU osredotočena na pomembna vprašanja, h katerim EU lahko doprinese dodano vrednostjo in ki zahtevajo skupno ukrepanje; ponovno poudarja, da se je treba pri oblikovanju, prenosu in izvajanju aktov EU izogibati nepotrebni upravni bremenom, da bi čim bolj zmanjšali breme za državljane in podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, hkrati pa zagotovili, da bodo cilji zakonodaje doseženi;
6. poziva k uporabi pristopa „za enega sprejetega se eden odpravi“, saj ima pomembno vlogo pri podpiranju prizadevanj za poenostavitev prava EU in zmanjšanje birokracije, da bi podprli okrevanje in odpornost EU; poziva Komisijo, naj upošteva dobro prakso na nacionalni ravni in zmanjšanje regulativnega bremena za mala in srednja podjetja za vsaj 30 %, da bi s tem ublažila stroškovne pritiske in spodbudila konkurenčnost;

¹ [Za metodološke razlike pri štetju glej sprotno opombo 50 na strani 9 letnega poročila Komisije za leto 2020 \(COM\(2021\)0417\). Komisija za statistične namene šteje devet obrazloženih mnenj.](#)

² [UL C 115, 9.5.2008, str. 206.](#)

7. poudarja, kako pomembno je v celoti izkoristiti obstoječe instrumente za krepitev vloge participativne demokracije v zakonodajnem postopku Unije, kot so evropska državljanska pobuda, pravica do peticije na Parlament, kot je določeno v členu 44 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, in nadaljnje izvajanje državljanskih skupščin;
8. poziva, naj se njegovim službam, ki podpirajo zmogljivosti poslancev za izboljšanje njihove funkcije sozakonodajalcev, kot je direktorat za oceno učinka in evropsko dodano vrednost, dodelijo zadostna sredstva;
9. poziva k boljšim celovitim ocenam učinka s posebnim poudarkom na malih in srednjih podjetjih, vključno z zavezujočim testom gospodarskega učinka zakonodajnih predlogov na ta podjetja, med drugim stroškov skladnosti; poziva, naj se preizkus posodablja skozi ves zakonodajni postopek; priporoča celovit pregled preizkusa za mala in srednja podjetja, vključno z uvedbo ustreznih orodij, s katerimi bi ta lažje podajala svoj prispevek, redno pregledovanje ocen učinka in razlikovanje med različnimi velikostnimi kategorijami malih in srednjih podjetij; opozarja, da so zanesljive ocene učinka, ki upoštevajo konkurenčnost evropskih podjetij, zelo pomembne;
10. opozarja na izkušnje, pridobljene med pandemijo covid-19, zaradi katere je bilo treba usklajeno ukrepati, da bi zagotovili učinkovit odziv na področju javnega zdravja; poudarja, da bi bilo potrebno tesno usklajevanje med institucijami in državami članicami, da bi ustvarili največjo evropsko dodano vrednost na področju javnega zdravja za vse državljane EU;
11. spodbuja Komisijo in države članice, naj poenostavijo postopke in izvajajo načeli „samo enkrat“ in „privzeto digitalen“ ter tako olajšajo upravne postopke za državljane in podjetja;
12. pozdravlja, da so bile novembra 2021 sprejete nove smernice za boljše pravno urejanje in nov nabor orodij, ki je bil posodobljen julija 2023 in vključuje tudi pripravo preglednic za oceno subsidiarnosti, ki so trenutno omejene na predloge za politično občutljive in pomembne pobude, ki jih spremlja ocena učinka; meni, da bi bilo treba nabor orodij Komisije za boljše pravno urejanje spremeniti, da bi se vidneje ocenil učinek predlogov Komisije na prihodnje generacije; poudarja, da v naboru orodij ni jasno opredeljeno načelo neškodovanja iz evropskega zelenega dogovora, zato je odločitev o tem, ali bi politična možnost povzročila škodo, prepuščena službam Komisije; obžaluje, da obstaja tveganje, da se pravilo ne bo dosledno izvajalo brez jasne opredelitve;
13. pozdravlja, da je Komisija vključila strateško predvidevanje in vključevanje ciljev trajnostnega razvoja, ki odražajo potrebo po predvidevanju prihodnjih izzivov v procesu oblikovanja politik in zagotavljanju, da bodo vsi zakonodajni predlogi prispevali k agendi za trajnostni razvoj do leta 2030;
14. ponovno poudarja, da medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje³ določa, da bi morala Komisija v obrazložitenih memorandumih upravičiti predlagane ukrepe glede na načeli subsidiarnosti in sorazmernosti; poudarja, da to zahteva, da se

³ [Medinstitucionalni sporazum z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje \(UL L 123, 12.5.2016, str. 1\).](#)

vsakemu predlogu Komisije praviloma priloži ocena učinka, v kateri se oceni skladnost pobude z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti ter morebitno ustvarjanje evropske dodane vrednosti;

15. poudarja, da je strukturno posvetovanje z deležniki o vseh novih političnih pobudah EU ključnega pomena za oceno njihove sorazmernosti; pozdravlja prizadevanja Komisije za utrditev postopka posvetovanja; meni, da je mogoče postopek javnega posvetovanja o strateških pobudah še okrepiti, zlasti da bi izboljšali ozaveščanje premalo zastopanih skupin, kot so mala in srednja podjetja, mladi in manjšine;
16. poziva Komisijo, naj nacionalnim parlamentom zagotovi celovito usposabljanje in vire, da bodo lahko bolje razumeli in ocenili posledice predlogov EU, s čimer bo spodbujala bolj informirano in konstruktivno razpravo na nacionalni ravni;
17. poudarja, da je potrebna večja ozaveščenost javnosti o zakonodajnih postopkih EU in njihovo razumevanje; predlaga začetek izobraževalnih kampanj in pobud za obveščanje javnosti o načelih subsidiarnosti in sorazmernosti ter o vlogi nacionalnih parlamentov pri oblikovanju odločitev EU in pomenu njihovega dejavnega sodelovanja;
18. ponovno poziva k vzpostavitvi stalnega participativnega mehanizma za državljane pred sprejetjem letnega delovnega programa Komisije in zato poziva k reviziji Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje;
19. je zaskrbljen zaradi stalnega pomanjkanja preglednosti pri postopkih odločanja v Svetu in praksi, da se dokumenti prepogosto klasificirajo kot zaupni in se uporablja preširoka razlaga izjem, vključenih v Uredbo (ES) št. 1049/2001⁴; poziva vse tri institucije, naj zagotovijo v prihodnost usmerjeno in dosledno uporabo zgoraj navedene uredbe, ki bo omogočala ustrezen dostop do evidentiranih dokumentov in do vseh vrst sporočil, pod pogojem, da se nanašajo na zadeve, povezane s politikami, dejavnostmi in odločitvami, ki spadajo na področje pristojnosti institucije;
20. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da praksa Evropskega sveta „nalaganja nalog Svetu in Komisiji“ presega vlogo strateškega usmerjanja, ki mu je dodeljena s Pogodbami, zato je v nasprotju z besedilom in smislom Pogodb; meni, da je treba spoštovati delitev pristojnosti, kot je opredeljena v Pogodbah, da bi zagotovili neodvisnost in dobro delovanje zakonodajnega postopka;
21. ugotavlja, da v letih 2020 in 2021 noben predlog Komisije ni dosegel praga štirih držav, kar bi pomenilo, da mora Komisija podati skupen odgovor na obrazložena mnenja nacionalnih parlamentov; spodbuja nacionalne in regionalne parlamente, naj povečajo nadzor nad postopki odločanja v EU tako, da v prvi vrsti izkoristijo možnosti za preverjanje subsidiarnosti in sorazmernosti; hkrati poziva k pregledu ustreznih določb Pogodbe, da bi okrepili postopek rumenega kartona in razpravljali o možnosti mehanizma „zelenega kartona“, da bi nacionalnim parlamentom omogočili dejavno sodelovanje v postopku odločanja EU in proaktivno prispevanje k njemu;

⁴ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

22. spodbuja nacionalne parlamente, naj v svoja končna obrazložena mnenja, ki se pošljejo predsednikom Parlamenta, Sveta in Komisije, sistematično vključijo obrazložena mnenja regionalnih parlamentov z zakonodajnimi pooblastili, zlasti kadar bi to lahko vplivalo na izključno regionalno pristojnost;
23. spodbuja Komisijo, naj dejavneje sodeluje z nacionalnimi in regionalnimi parlamenti pri posvetovanjih v različnih fazah priprave politik; poleg tega spodbuja Komisijo, naj prevzame dejavnejšo vlogo pri neposrednem sodelovanju z regionalnimi parlamenti;
24. priporoča, da institucije EU bolje upoštevajo vlogo, ki jo imata Evropski Odbor regij in Evropski ekonomsko-socialni odbor v zakonodajnem okviru kot predstavnika lokalnih in regionalnih oblasti ter organizirane civilne družbe; ponovno poudarja, da je treba Evropski odbor regij reformirati, da bi čim bolj povečali njegov vpliv na zakonodajni postopek;
25. ugotavlja, da so člani Komisije leta 2020 opravili 101 obiskov nacionalnih parlamentov ali srečanj z njihovimi delegacijami, leta 2021 pa 130; odločno spodbuja Komisijo, naj še poveča sodelovanje v razpravah o predlogih EU v nacionalnih parlamentih;
26. ponovno poudarja, da je za zagotovitev polnega spoštovanja načel sorazmernosti in subsidiarnosti potrebno učinkovito izvrševanje zakonodaje EU; poudarja, da je nesorazmerna regulativna bremena za državljane in podjetja pogosto mogoče pripisati pomanjkljivostim držav članic glede skladnosti; poziva Komisijo, naj v celoti in brez nepotrebnega odlašanja poskrbi za izvrševanje zakonodaje EU ter pri tem izkoristi vsa obstoječa orodja; poudarja, da mora biti politika zagotavljanja izvrševanja Komisije bolj predvidljiva in preglednejša ter da mora povečati pravno varnost za vse deležnike;
27. meni, da je v strukturi upravljanja Unije na več ravneh preglednost zakonodajnega postopka izjemno pomembna za zagotavljanje javne odgovornosti in legitimnosti postopka odločanja; v zvezi s tem poudarja pomen registra EU za preglednost in poziva institucije, naj dodatno okrepijo njegovo uporabo; ponovno poziva k neodvisnemu organu za etiko, ki bi zagotovil dosledno in celovito izvajanje etičnih standardov v institucijah EU;
28. meni, da je treba v prihodnjem medinstitucionalnem sporazumu v zvezi s primeri, ko Parlament uveljavlja pravico do pobude, kot so predpisi, ki se nanašajo na njegovo sestavo, izvolitev poslancev in splošne pogoje za opravljanje njegovih funkcij, statut varuha človekovih pravic ter ustanovitev začasnih preiskovalnih odborov, določiti ukrepe, ki bodo Svetu onemogočili zavrnitev pogajanj s Parlamentom;
29. priporoča, naj zakonodajni postopek, ki izhaja iz pravice do zakonodajne pobude, ki jo Parlamentu podeljujeta Pogodbi, vključuje zahtevo za pripravo zakonodajnega časovnega razporeda za te pobude, podobno kot v rednem zakonodajnem postopku; poudarja tudi, da mora biti ta posebni zakonodajni postopek v skladu z določbami medinstitucionalnega sporazuma v zvezi z institucionalno obveznostjo vseh treh institucij, da se pogajajo;
30. ugotavlja, da sedanji izzivi, vključno z oskrbo z energijo in hitrimi spremembami v industrijskem okolju, zahtevajo nove metode za izboljšanje regulativnega sodelovanja; zato poziva države članice, naj preučijo učinek svojih nacionalnih predpisov v okviru

teh omejitev in spodbujajo vse možnosti za tesnejše medsebojno usklajevanje na ravni EU.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	20.9.2023
Izid končnega glasovanja	+: 23 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Włodzimierz Cimoszewicz, Ana Collado Jiménez, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Sandro Gozi, Zdzisław Krasnodębski, Jaak Madison, Victor Negrescu, Max Orville, Paulo Rangel, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Pascal Durand, Alin Mituța
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Sara Skyttedal

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

23	+
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Jacek Saryusz-Wolski
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Salvatore De Meo, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Sandro Gozi, Alin Mituța, Max Orville
S&D	Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	François Alfonsi, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

0	-

1	0
ID	Jaak Madison

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani